

Zondag valt de beslissing: wint Max of Lewis de titel? FOTO AFP

Redactie zoekt Verstappen-fan

Kan Max Verstappen zich komende zondag tot wereldkampioen Formule 1 laten kronen? Of gaat toch zijn grote rivaal Lewis Hamilton met de eer strijken?

Hoe het ook zij: de laatste Grand Prix van het seizoen 2020-2021 - die wordt verreden in Abu Dhabi - belooft een van de meest memorabele sportwedstrijden ooit te worden.

Daarom is deze krant op zoek naar de grootste Max Verstappen-fan in West-Friesland, die ook al jarenlang liefhebber is van autoracen.

Ben jij deze ultieme Max-volger? Ga je zondag in een café, dorps huis of sportkantine kijken? Of gewoon thuis, Red Bull-petjetje op? Wij komen graag met je in contact. Je kunt mailen naar: redactie.wef@nhd.nl.

GETAL VAN DE DAG

5000

euro voor HSV De Streek

Als 'Club van de Week' heeft De Streek een financiële opsteker gekregen van de VriendenLoterij. De hondenschool uit Bovenkarspel gaat het geld besteden aan nieuw wedstrijd materiaal.

E-bikewinkel breidt weer uit

Hoorn ■ Ondernemers Mike van Vliet en Leon Slijkerman uit Hoorn breiden hun e-bikewinkel weer een stukje verder uit. Een derde vestiging opent naar verwachting eind januari in Amsterdam.

Van Vliet en Slijkerman zien daarmee een lang gekoesterde droom in vervulling gaan. „Dat is toch de stad van de mobiliteit. Daar wilden wij altijd al heen met ons concept”, reageert Van Vliet. Hun winkels richten zich met name op de exclusiefste elektronische fietsen die er zijn, met merken als Stromer, Riese & Müller en Urban Arrow. „Wij willen geen standaard fietsenwinkel openen.” In de winkel, met een oppervlakte van 330 vierkante meter, komen grote touchscreens te staan waarop klanten zelf door het assortiment scrollen en hun fiets kunnen samenstellen. De traditionele kassa ontbreekt. „Wij werken met tablets waardoor we altijd naast de klant staan.”

Geur en muziek

Het pand aan de Piet Heinkade is bovendien uitgerust met vernuftige installaties om de geur en muziek in de winkel te regelen. „In een fietswinkel verwacht je een bandengeur. Bij ons krijg je de bloemetjes waar

Leon en Mike in het pand waar hun derde e-bikewinkel moet komen. FOTO AANGELEVERD

je langsrijdt op je nieuwe fiets”, lacht Van Vliet. De muziek is afgestemd op het tijdstip waarop iemand binnenkomt. „In de ochtend is deze rustiger dan 's middags. We willen alle zintuigen prikkelen.” Verwacht geen rijen met fietsen in de jongste e-bikewinkel, dat is niet meer van deze tijd. „Het gaat steeds meer om online samenstellen.”

Met het oog op de uitbreiding naar Alkmaar begin 2019 en nu naar Amsterdam, rijst de vraag: wat wordt de volgende stad? „We doen het stap voor stap”, relativeert de ondernemer. „We hoeven niet snel groot te worden. Maar dit concept kan voor iedere stad interessant zijn.”

Martijn Mak

GESCHIEDENIS Hout wrak onderzocht

16e-eeuws vrachtschip Markermeer niet in Slag Zuiderzee

Het 16e-eeuwse vrachtschip dat in het Markermeer voor de kust van Schellinkhout ligt, heeft niet meegevochten in de Slag om de Zuiderzee. Dat blijkt uit dendrologisch onderzoek dat is uitgevoerd op hout dat van het wrak afkomstig is.

Martijn Mak
m.mak@mediahuis.nl

Schellinkhout ■ Een en ander werd bekendgemaakt door mariem-archeoloog Miriam Kruijssen van ADC Maritiem, tijdens het symposium 'Vrijwilligers onderwaterarcheologie' van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Zij was betrokken bij het onderzoek naar het wrak. Verschillende betrokkenen lieten tijdens de bijeenkomst hun licht schijnen over het archeologische onderzoek in het Hoorse Hop, en het vervolg erop.

De RCE vond het Hoorse Hop interessant, omdat hier niet lang geleden nog maar twee officiële locaties van wrakken bekend waren. En dat terwijl Hoorn, via het water, eeuwenlang een handelscentrum voor de wereld is geweest.

Daar komt bij dat voor de kust van de stad de Slag om de Zuiderzee (1573) heeft plaatsgevonden. Dat de voormalige Zuiderzee een waar schepenkerkhof is, bleek overigens al bij het droogleggen van de Flevo-polder. „Genoeg reden dus om dit

gebied in kaart te brengen”, aldus Thijs Coenen van de rijksdienst. Wat volgde was een uitgebreide scan van de bodem van het Hoorse Hop, uitgevoerd door Periplus Archeomare en surveybedrijf Deep. Met hulp van sonar en een magnetometer brachten deze bedrijven 33 wrakken, nog eens 38 mogelijke wrakresten, 2 verdronken nederzettingen en ook een palenrij (om golven te breken) uit de tijd van de VOC in kaart.

Een tweede onderzoek volgt, om te kijken welk wrak het meest interessant is. De RCE heeft namelijk, ondanks financiële steun van de mi-

„Jammer, maar het is nog steeds een prachtig onderzoek

Vijf dagen lang werd vanaf onderzoeksschip Ketelmeer gedoken naar het 16e-eeuwse wrak van een vrachtschip.

FOTO MEDIAHUIS / MARTIJN MAK

nister, niet de middelen om elk schip te onderzoeken.

Het vergane vrachtschip bij Schellinkhout is opgevallend vanwege het formaat en de gedeeltelijke afdekking met sediment (zand). ADC en Baars-CIPRO voerden het duikonderzoek samen uit. Kruijssen is onderdeel van dit team. Ze somt meerdere vondsten op: tegeltjes van de haard, aardewerk uit allerlei eeuwen, een Duits handelsloodje en een goed geconserveerd juffersblok met het touw er nog omheen.

Jaarringen

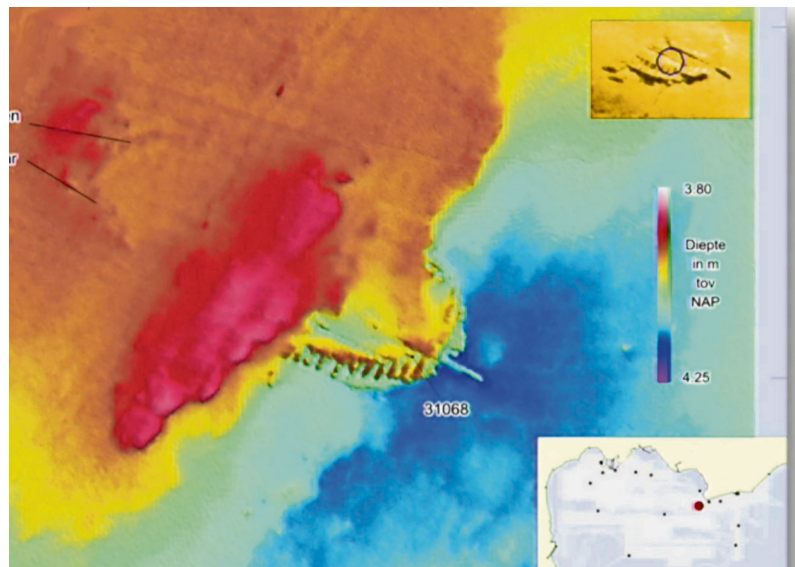
Omdat de Slag om de Zuiderzee bijna 450 jaar geleden is, was een belangrijke vraag: heeft dit schip in die tijd rondgevoerd? Nee, klinkt het. Dendrologisch onderzoek, waarbij wordt gekeken naar de jaarringen in de stam, geeft aan dat de kapdatum na de zeeslag ligt. „Jammer, maar

Het Markermeer is een schatkamer voor archeologen, al is niet altijd elke vondst raak

nog steeds een prachtig onderzoek.” Aan het rapport wordt momenteel de laatste hand gelegd.

Onderzoek door vrijwilligers

Na dit professionele onderzoek, is het aan vrijwillige duikers om informatie te vergaren over de overige wrakken die zijn ontdekt. Dat mag niet zomaar. Zij moeten een plan van aanpak maken, dat de RCE eerst moet goedkeuren. Jan Korbee Diving uit Den Haag kreeg al drie keer toestemming. De eerste poging (27 juni) werd afgebroken in verband met slecht zicht onderwater. In september ging het beter: toen werd op een plek een tien meter lange, losliggende paal ontdekt en bij een ander wrak een deel van de boeg vastgesteld. Eind november zou de groep weer gaan, maar de weersomstandigheden werkten tegen. Een nieuwe datum wordt nog gepland.

Een bodemscan laat zien dat het wrak voor een deel vrij ligt. Het achtersteven daarentegen, is bedekt met zand. KAARTJE RIJKSDIENST VOOR HET CULTUREEL ERFGOED

Het onderzoeksschip lag nabij Schellinkhout.

FOTO MEDIAHUIS / MARTIJN MAK

Een Duits handelsloodje.

FOTO MEDIAHUIS / MARTIJN MAK

Verschillende vondsten die zijn gedaan bij het gezonken vrachtschip, links het juffersblok, bovenaan tegeltjes van de haard. FOTO MEDIAHUIS / MARTIJN MAK

Hout uit 16e-eeuws wrak krijgt tweede leven

Martijn Mak

Schellinkhout ■ Hout dat voor archeologisch onderzoek uit het 16e-eeuwse wrak voor de kust van Schellinkhout is gehaald, krijgt een tweede leven. Meubelmaker Okke van Beuge (39) verwacht een of twee salontafels te maken van het materiaal dat hij van archeoloog Wouter Waldus kreeg aangeleverd.

Voordat hij aan de slag kan gaan, moet het hout wel eerst minimaal een jaar drogen. Dat gebeurt in een oude zoutloods van de gemeente Rotterdam, op het terrein van Van Beuge's bedrijf Okkehout. „Deze loods heeft een losstaand dak, waardoor het binnen waait. Zo kun je langzaam de luchtvochtigheidsgraad in het hout terugbrengen. Dit duurt één tot drie jaar. Doe je dit

niet en zet je een nat meubel bij de klant neer, dan gaat het hout werken en kan het zomaar uit elkaar vallen.”

Oppervlakte

Wat hij van bepaalde houten maakt,

Meubelmaker maakt salontafels van historisch hout

hangt heel erg af van de conditie waarin het verkeert. „Lag het diep in de klei, dan zijn de vezels vaak nog in orde en is het bruikbaar voor lange tafels. Als het materiaal aan de oppervlakte van een bodem heeft gelegen, is het zwakker.” Het wrak in het Markermeer lag deels vrij en

deels onder zand. Hoe het precies is aangetroffen weet Van Beuge niet, maar 'het heeft aardig wat ondersteuning nodig'.

Zodra het wrakhout is opgedroogd, gaat hij aan de slag. Een salontafel maken duurt één tot zes maanden. Hoe een meubel eruit gaat zien, hangt af van de wensen van de koper. „Na de behandeling gaan ze honderden jaren mee. Wij maken geen Ikea-meubels van wapperkarton.” Wie zo meteen met een salontafel van 16e-eeuws wrakhout aan de haal gaat, is nog niet duidelijk. „Meestal melden mensen zich nadat ze gehoord hebben dat wij ergens mee bezig zijn.” Verkoopprijs ligt tussen de 2.000 en 6.000 euro.

Resthout

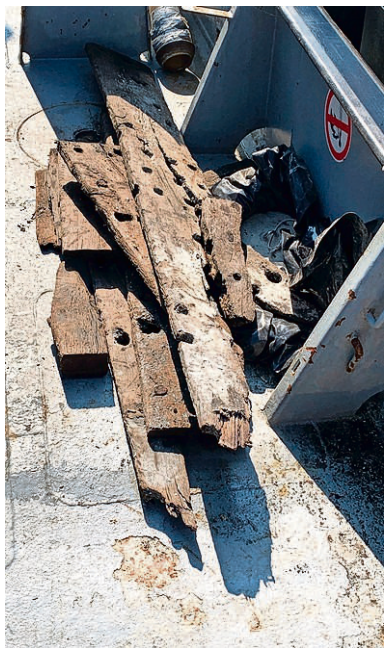
Van Beuge is via een kennis met een steigerhoutbedrijf in de meubelmakerij beland. Later begon hij zijn ei-

gen bedrijf dat alweer zo'n acht jaar draait. Okkehout werkt voornamelijk met oud- en resthout, maar ook ijzer en steen. Naast verschillende soorten tafels, maakt het bedrijf vaak lampen en schilderijlijsten.

Het wrak bij Schellinkhout is recentelijk onderzocht door archeologen. Gehoopt werd dat het gezonken vrachtschip had meegedaan aan de Slag om de Zuiderzee (1573). Dendrologisch onderzoek wees echter uit dat het hout dat was gebruikt om het schip te maken, dateerde uit jaren na de slag.

Hout van het wrak wat voor de kust van Schellinkhout in het Markermeer ligt. Het is door archeologen boven water gehaald.

FOTO MEDIAHUIS / MARTIJN MAK

Okke en zijn team werken aan een meterslange tafel voor een klant in Deventer.

FOTO AANGELEVERD